

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΟΜΑΔΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

archaia-latinika.gr

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η φιλοσοφία ως προϋπόθεση για την ευδαιμονία ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, Επιστολή στον Μενοικέα, 122

Μήτε νέος τις ὦν μελλέτω φιλοσοφεῖν, μήτε γέρων ὑπάρχων κοπιάτω φιλοσοφῶν· οὔτε γὰρ ἄωρος οὐδεὶς ἐστὶν οὔτε πάρωρος πρὸς τὸ κατὰ ψυχὴν ὑγιαίνειν. Ὁ δὲ λέγων ἢ μήπω τοῦ φιλοσοφεῖν ὑπάρχειν ὥραν ἢ παρεληλυθέναι τὴν ὥραν, ὁμοίος ἐστὶν τῷ λέγοντι πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ μήπω παρεῖναι τὴν ὥραν ἢ μηκέτι εἶναι. Ὡστε φιλοσοφητέον καὶ νέω καὶ γέροντι, τῷ μὲν ὅπως γηράσκων νεάζῃ τοῖς ἀγαθοῖς διὰ τὴν χάριν τῶν γεγονότων, τῷ δὲ ὅπως νέος ἅμα καὶ παλαιὸς ᾗ διὰ τὴν ἀφοβίαν τῶν μελλόντων. Μελετᾶν οὖν χρὴ τὰ ποιοῦντα τὴν εὐδαιμονίαν, εἴπερ παρούσης μὲν αὐτῆς πάντα ἔχομεν, ἀπούσης δὲ πάντα πράττομεν εἰς τὸ ταύτην ἔχειν.

A.1. α) Να σημειώσετε Σ για σωστό και Λ για λάθος στις παρακάτω προτάσεις:

- α) Ο Επίκουρος αναφέρεται μόνο στους νέους και όχι σε όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως ηλικίας.
- β) Οι νέοι δεν πρέπει να θεωρούν τον εαυτό τους ανώριμο για τη φιλοσοφία.
- γ) Για τον Επίκουρο η φιλοσοφία έχει μόνο θεραπευτικό σκοπό.

06 Μονάδες

β) Να βρείτε σε ποιον όρο του κειμένου αναφέρεται το εξής σημείο: «τῷ μὲν».

04 Μονάδες

B.1. Να αποδώσετε διαγραμματικά τον συλλογισμό που αποδεικνύει ότι πρέπει να φιλοσοφούν όλοι οι άνθρωποι ανεξαρτήτως ηλικίας και να τον αναλύσετε.

10 Μονάδες

B.2. Να βρείτε και να καταγράψετε όλα τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Επίκουρος στο απόσπασμα.

10 Μονάδες

B.3. Να σημειώσετε Σ για σωστό και Λ για λάθος στις παρακάτω προτάσεις:

- α) Τόσο οι σοφιστές όσο και ο Σωκράτης αμφισβητούν τις παραδοσιακές ιδέες της εποχής τους.

- β) Ο Πλάτωνας πίστευε ότι όλα τα πολιτεύματα της εποχής του ήταν διεφθαρμένα.
 γ) Με τον όρο πόλις δε δηλώνεται η πόλη-κράτος, αλλά το πολίτευμα.
 δ) Το θυμοειδές μέρος της ψυχής υπακούει στο λογιστικόν.
 ε) Η φράση «ἦθος ἀνθρώπῳ δαίμων» ανήκει στον Δημόκριτο.

10 Μονάδες

B.4. α) Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω: πεμπουσία, εξωραΐζω, φορολογία, ιαμός, κατάσχεση

05 Μονάδες

β) Να βρείτε μία ομόρριζη λέξη (απλή ή σύνθετη) για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: νέος, μελλόντων, φιλοσοφεῖν, γέρων, ψυχή

05 Μονάδες

B.5. Παράλληλο κείμενο

Ένας γέρος- Κ.Π. Καβάφης

Στου καφενείου του βοερού το μέσα μέρος
 σκυμμένος στο τραπέζι κάθετ' ένας γέρος·
 με μιαν εφημερίδα εμπρός του, χωρίς συντροφιά.
 Και μες στων άθλιων γηρατειών την καταφρόνια
 σκέπτεται πόσο λίγο χάρηκε τα χρόνια 5
 που είχε και δύναμι, και λόγο, κι εμορφιά.
 Ξέρει που γέρασε πολύ· το νιώθει, το κοιτάζει.
 Κι εντούτοις ο καιρός που ήταν νέος μοιάζει
 σαν χθες. Τί διάστημα μικρό, τί διάστημα μικρό.
 Και συλλογιέται η Φρόνησις πώς τον εγέλα· 10
 και πώς την εμπιστεύονταν πάντα — τί τρέλα! —
 την ψεύτρα που έλεγε· «Αύριο. Έχεις πολύν καιρό.»
 Θυμάται ορμές που βάσταγε· και πόση
 χαρά θυσίαζε. Την άμυαλή του γνώσι
 κάθ' ευκαιρία χαμένη τώρα την εμπαίζει. 15
 ...Μα απ' το πολύ να σκέπτεται και να θυμάται
 ο γέρος εξαλίσθηκε. Κι αποκοιμάται
 στου καφενείου ακουμπισμένος το τραπέζι.

Αφού διαβάσετε το πρωτότυπο και το παράλληλο κείμενο να απαντήσετε στην ερώτηση: για ποιο λόγο πρέπει να φιλοσοφούν οι άνθρωποι και κυρίως οι ηλικιωμένοι;

10 Μονάδες